

Revurdering

§ 39 revurdering af
svineproduktion på
Møllegårde 9, 6100 Haderslev
Meddelt den 17. juni 2022
af Haderslev Kommune

Baggrund og læsevejledning

Møllegårde 9, 6100 Haderslev skal revurderes, fordi der i 2017 kom nye BAT-konklusioner og disse skal indgå i revurderingen af IE-husdyrbrug. Derudover skal Møllegårde 9, 6100 Haderslev revurderes, fordi der er gået mere end 8 år siden Møllegårde 9, 6100 Haderslev fik sin miljøgodkendelse.

Revurderingen omfatter § 12 miljøgodkendelsen af Møllegårde 9, 6100 Haderslev fra den 23. marts 2010. Der redegøres for hvilke vilkår, der videreføres og hvilke ændrede og nye vilkår (benævnes påbud), der stilles som følge af ny lovgivning. Der ses på kategori 1- og 2-natur. De nye BAT-konklusioner indarbejdes og der stilles påbud for overholdelse heraf.

Kommunens bemærkninger og vurderinger fremgår af de enkelte afsnit.

Registreringsblad

Husdyrbruget		Konsulent	
Husdyrbrugets CVR-nummer	37832847	Konsulent Cvr	
Husdyrbrugets navn	Avlscenter Eskegaard A/S	Konsulent virksomhedsnavn	SLF
Beliggenhedsadresse	Møllegde 9	Konsulent navn	Birgitte Madsen
Postnummer	6100	Konsulent adresse	Billundvej 3
By	Haderslev	Konsulent postnummer	6500
Ansøger		Konsulent by	Vojens
Ansøger navn	Avlscenter Eskegaard A/S	Konsulent telefon	29609034
Ansøger adresse	Møllegde 9	Konsulent email	bm@slf.dk
Ansøger postnummer	6100	Ejendom	
Ansøger by	Haderslev	Ejendomsnummer	5100022748
Ansøger telefon	21483558	CHR numre	92477
Ansøger email	jorgen@eskegaard.dk		

Anlægget ligger på matrikel nr. 15, Anslet, Fjelstrup.

Revurderingen er udarbejdet af: Ekstern konsulent Klaudi Andresen Aps

Haderslev Kommune Sagsnr: 21/21621

Landbrugsgruppen KS: Astrid Kjærulff Jepsen

Skema i husdyrgodkendelse.dk 232.372

Kortmateriale: Haderslev Kommune / Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste.

Indholdsfortegnelse

Revurdering	1
Baggrund og læsevejledning	2
Registreringsblad.....	3
1 Indledning	5
2 Afgørelse.....	5
3 Vilkår	6
3.1. Nye vilkår i form af påbud.....	6
3.2. Vilkår fra § 12 miljøgodkendelse meddelt den 23. marts 2010	6
4 Vilkår der ændres eller annulleres.....	12
4.1. Vilkår der annulleres i § 12 miljøgodkendelse fra den 23. marts 2010	12
4.2. Vilkår der ændres i § 12 miljøgodkendelse fra den 23. marts 2010	16
5 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering	18
5.1. Dyreholdets størrelse	18
5.2. Stalde og anlæg	19
5.3. Kategori 1- og 2-natur	19
5.4. BAT - Ammoniak	23
5.5. BAT – Management.....	23
5.6. BAT – Fodringsstrategi	23
5.7. BAT - Energiforbrug	23
5.8. BAT – Vandforbrug	24
5.9. BAT – Opbevaring af husdyrgødning	24
5.10. Samlet BAT-vurdering.....	24
5.11. Lugt	24
5.12. § 35, Nr. 1-7 i bekendtgørelsen.....	25
5.13. Vilkår, der skal være i revurderingen.....	26
6 Høringer	27
6.1. Offentlig annoncering om revurdering af IE-husdyrbrug.....	27
6.2. Nabo- og partshøring/udkast til de interesserede	27
6.3. Annoncering af afgørelse om revurdering	27
7 Klagevejledning	28

1 Indledning

Haderslev Kommune har revurderet miljøgodkendelsen fra den 23. marts 2010 og i den forbindelse taget stilling til:

- Om der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning.
- Om forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, som ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse.
- Om forureningen overskrider det niveau, der blev oplyst, da miljøgodkendelsen blev givet.
- Om væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik (BAT) skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne uden at medføre uforholdsmæssigt store omkostninger.
- Om det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

På den baggrund har Haderslev Kommune truffet afgørelse om, at husdyrbruget som følge af BAT-konklusionerne skal have nye vilkår, der i det efterfølgende benævnes påbud.

2 Afgørelse

Haderslev Kommune meddeler hermed revurdering efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39¹ af Møllegde 9, 6100 Haderslev med videreførelse af eksisterende vilkår og ændrede og nye vilkår i form af påbud.

Denne revurdering bygger på eksisterende miljøgodkendelse fra den 23. marts 2010, hvor BAT-konklusionerne inddrages.

De påbud, som Haderslev Kommune stiller i forbindelse med revurderingen af dette IE-husdyrbrug, kan påklages. Tidligere påbudte vilkår, som ikke ændres eller gældende vilkår fra den oprindelige miljøgodkendelse, kan ikke påklages. Klagevejledningen i afsnit 7. Der er en oversigt over vilkår og påbud i afsnit 3.

De nye og de ændrede vilkår i form af påbud skal overholdes fra den dato, hvor revurderingen er meddelt.

Haderslev Kommune vurderer, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Haderslev Kommune vurderer, at indretningen og driften af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler uden væsentlig påvirkning af miljøet.

Det tilladte dyrehold og opbevaringsanlæg

Møllegde 9, 6100 Haderslev har siden 23. marts 2010 fået følgende godkendelser og afgørelser:

- 23. marts 2010: § 12 miljøgodkendelse.
- 2. december 2011: Afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet.

Dyreholdet:

- 920 årssøer
  - 5.500 smågrise (7,3-32 kg)
  - 4.750 polte/slagtesvin (32-106 kg)
- Det svarer til 355,66 DE. Beregning af DE foretaget i GeoEnviron i april 2022.

Opbevaringsanlægget:

- Gyllebeholder på 1.200 m³ fra 1989
- Gyllebeholder på 1.850 m³ fra 2014
- Gyllebeholder på 3.500 m³ fra 2017
- Møddingsplads. 300 m³
- Beholder på 60 m³ til møddingssaft.
- Beholder til ajle på 131 m³.

Næste revurdering

Tidspunktet for næste regelmæssige revurdering fastsættes til 2032.

---

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug. [Bek.nr. 2225 af 27/11/2021](#)

3 Vilkår

Revurderingen meddeles med følgende vilkår, som er de vilkår, der fremover gælder for Møllegde 9, 6100 Haderslev.

3.1. Nye vilkår i form af påbud

3.1.1. Bedriften skal begrænse anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger².

3.1.2. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således, at vandforbrug og vandspild minimeres.

3.2. Vilkår fra § 12 miljøgodkendelse meddelt den 23. marts 2010

Bygninger, bilag og tabeller, der henvises til i nedenstående vilkår, er bygninger, bilag og tabeller i § 12 miljøgodkendelse meddelt den 23. marts 2010.

Gyldighed

3.2.1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

3.2.2. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på virksomheden. Eventuelt driftspersonale skal være orienteret om godkendelsens indhold.

Bygninger og beplantning

3.2.3. Læhegn, der eksisterede i 2021 rundt om Møllegde 9, 6100 Haderslev, skal vedligeholdes og må ikke fjernes (ændret vilkår).

Husdyrhold og staldindretning

3.2.4. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som ansøgt og beskrevet i tabel på side 15 i § 12 miljøgodkendelse meddelt den 23. marts. 2010 (ændret vilkår).

3.2.5. Den samlede produktion må ikke overstige 355,66 DE på årsplan. Det tillades dog, at fordelingen mellem søer, smågrise og avlsdyr varierer inden for de maksimale 355,66 DE, ud fra afvigelse af vægtintervallet for polte/slagtesvin med en afgangsvægt mellem 80 og 120 kg. Det tilladte er fleksibelt, så det afspejler den efterspørgsel, der er på avlsdyr. Flexibiliteten er underlagt dyrevelfærdsreglerne (ændret vilkår).

3.2.6. Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, jf. vilkår nr. 3.2.11. Der må på intet tidspunkt være et dyrehold på ejendommen, der er større end 355,66 DE. De generelle krav til lugtgenekriterie, ammoniakfordampning og næringssaltudvaskning skal overholdes. Tilsynsmyndigheden kan forlange dokumentation herfor (ændret vilkår).

3.2.7. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for de seneste 3 år for dyreholdets størrelse i form af gødningsregnskab, driftsregnskab på ejendommen, CHR udskrifter (svin), effektivitetskontrol (svin).

3.2.8. Ændringer i dyreholdet ud over variationerne nævnt i ovennævnte vilkår skal anmeldes til Haderslev Kommune.

Ventilation

---

² [Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EF\) nr. 1272/2008](#)

- 3.2.9. Ved etablering af de nye ventilationsanlæg i farestald 2 og drægtighedsstald på figur 2 skal det sikres, at afkastet sker lodret gennem skorsten uden afdækning. Afksthøjden skal være mindst 1 m over tagflade (ændret vilkår).
- 3.2.10. Ventilationssystemet i alle stalde skal holdes i gang konstant.
- 3.2.11. Ventilationssystemet i stald, der er vist som "Fravæning 7-30 kg" på figur 2, skal rengøres og efterses inden der sættes et nyt hold dyr ind (ændret vilkår).
- 3.2.12. Ventilationssystemet i alle stalde skal rengøres og efterses mindst hver 6. mdr. (ændret vilkår).
- 3.2.13. Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg.
- Fodring
- 3.2.14. Mængden af forbrugt foder og opstået spild skal noteres i driftsjournalen.
- Energi- og vandforbrug
- 3.2.15. Vandforbruget skal registreres hver måned i driftsjournalen og el-forbruget en gang årligt.
- 3.2.16. Gyllekøleanlægget kontrolleres 1 gang pr. år af et autoriseret firma. Ventilations- og gyllekøleanlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse for optimal drift.
- 3.2.17. Anlæg der er særligt energiforbrugende som f.eks. gyllekøleanlæg og ventilationsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
- Spildevand herunder regnvand
- 3.2.18. Vand fra vask af stalde o.l. betragtes som flydende husdyrgødning og skal tilledes gyllebeholder.
- 3.2.19. Vand fra befæstede oplagspladser og omfangsdræn betragtes som spildevand og skal tilledes beholder for flydende husdyrgødning.
- 3.2.20. Afledning af overfladevand fra befæstede arealer inklusiv tagvand til recipienter (søer og vandløb herunder dræn), skal godkendes af Haderslev Kommune.
- 3.2.21. Tagnedløb skal sikres på en sådan måde at der ikke kan indsive forurenende stoffer.
- Affald
- 3.2.22. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
- 3.2.23. Farligt affald skal sorteres i separate egnede beholdere.
- Råvarer og hjælpestoffer
- 3.2.24. Ved påfyldning af dieselolie skal dette foregå på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale. Påfyldning af dieselolie skal ske under konstant overvågning.
- 3.2.25. Olie og kemikalier (råvarer, olie- og kemikalieaffald) skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg uanset mængde. Oplagspladsen skal være under tag og uden mulighed for afløb. Den skal være indrettet således, at lækage eller spild kan opsamles. Opsamlingskapaciteten skal svare til

volumen på den største beholder. Der må ikke være risiko for opsamling af slagregn eller sne. Beholderne skal være beregnet til formålet og være tydelig mærket med angivelse af indhold.

- 3.2.26. Olietanke, omfattet af olietanksbekendtgørelsen, til diesel- eller fyringsolie skal til enhver tid stå overdækket på befæstet areal uden afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand, således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.
- 3.2.27. Sprøjtemidler skal opbevares i aflåst rum eller skab og må ikke opbevares i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, medicin eller lignende.
- 3.2.28. Desinfektionsmidler skal opbevares efter producentens anvisninger.
- 3.2.29. Medicin og medicinaffald skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

Driftsforstyrrelser eller uheld

- 3.2.30. Der skal til enhver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
- 3.2.31. "Nærved uheld" skal noteres, og der skal udarbejdes procedure med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.

Husdyrgødning

- 3.2.32. Der skal foretages kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylletransport mindst hvert 10. år samtidig med beholderkontrollen. Kontrollen skal foretages af en autoriseret kloakmester.
- 3.2.33. Hvis en gyllebeholder tages ud af drift, skal den rengøres. Såfremt gyllebeholderen afmeldes beholderkontrol, skal den gøres uanvendelig inden førstkommande 1. januar. (Skema 1b indsendes til kommunen for "beholder ud af drift").
- 3.2.34. Omrøring af gyllebeholder må kun ske kort tid før udbringning.
- 3.2.35. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletanke ikke pumpes gylle udenfor tanken.
- 3.2.36. Der skal altid sikres, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til fast og flydende husdyrgødning (på minimum 9 måneder).
- 3.2.37. Hvis der ved en eller flere gyllebeholdere etableres fast pumpeudstyr, skal elinstallationen indrettes, så pumpen ikke kan startes utilsigtet. Pumpe skal sikres med en timer, der sikrer, at pumpen slår fra, når der er oppumpet en mængde svarende til indholdet i en gyllevogn. Afbryder på pumpe skal være aflåst, når pumpen ikke er i brug. Gyllepumpen må kun kunne startes inde fra stalden.
- 3.2.38. Pumper monteret på gyllebeholdere og traktorpumper skal være forsynet med en afbryder og en timer. Timeren skal sikre at der ikke pumpes mere gylle fra beholderen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Når pumpen ikke anvendes, skal afbryderen aflåses eller opbevares under aflåste forhold.
- 3.2.39. Ved hver gyllebeholder, hvor der forekommer påfyldning af gyllevogn, skal der være anlagt en tankplads, således at spild kan opsamles. Inden etablering af tankplads skal det anmeldes til kommunen og kommunen skal godkende indretningen. En tankplads skal være etableret senest et ½ år efter godkendelsen er meddelt. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Gyllekøling

- 3.2.40. Staldanlæggenes gyllekanaler i bygning "Drægtighedsstald, Farestald 2 og Poltestald +100 kg" på figur 2, i alt 1.953 m², skal være forsynet med gyllekølingsanlæg, hvor der i gennemsnit skal køles med mindst

28 W/m² i den faktiske driftstid (varmepumpen). Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på minimum 54,7 kW (ændret vilkår).

- 3.2.41. Anlægget for gyllekøling skal være tilsluttet i 8.760 timer om året og være forsynet med timetæller på varmepumpen. Gennemsnitligt skal varmepumpens faktiske driftstid være 4.800 timer om året. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.
- 3.2.42. Når varmepumpen er valgt, skal der ved beregning dokumenteres, at den fornødne køling ud fra de oplyste forudsætninger er til stede.
- 3.2.43. Varmepumpens timetæller skal aflæses månedligt og noteres i driftsjournal.
- 3.2.44. Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 3.2.45. Enhver type af driftsstop noteres i driftsjournal sammen med årsagen hertil samt anvendt afhjælpning.
- 3.2.46. Anlægget skal mindst én gang årligt efterses af en sagkyndig i anlægstypen. Nødvendige reparationer og justeringer skal foretages. Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom.
- 3.2.47. Den indvundne varme skal genanvendes på ejendommen.

Lugt

- 3.2.48. Der skal anvendes overbrusningsanlæg (eller højtryksanlæg hvor staldluften tilføres forstøvet vand) i samtlige svinestalde med undtagelse af farestaldene og smågrisestalden (Farestald 1 og 2 samt "Fravænning 7-30 kg" på figur 2), (ændret vilkår).
- 3.2.49. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes, således at lugtgener så vidt muligt begrænses. Landbrugsdriften må uden for ejendommens areal ikke give anledning til lugtgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes til at være væsentlige.
- 3.2.50. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til flere lugtgener for omkringboende end forventet, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som kan accepteres af tilsynsmyndigheden og derefter gennemføres af bedriften.

Fluer og skadedyr

- 3.2.51. På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 3.2.52. Opbevaring af foder og affald skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Transport

- 3.2.53. Transport af flydende husdyrgødning på offentlig vej / gennem Fjelstrup og Christiansfeld til udbringningsarealerne skal foregå i transportvogne, der ikke anvendes til udspredning af husdyrgødningen i marken.
- 3.2.54. Transport af gylle, dyr og foder til og fra ejendommen skal ske via indkørsel til Møllegade 9.
- 3.2.55. Såfremt det anslåede årlige antal transporter i forbindelse med projektet, der fremgår af tabel i afsnit 6.4 i miljøgodkendelsen fra 23. marts 2010, overstiges med mere end 10 %, skal kommunen kontaktes og vurdere, om det medfører væsentlige gener for de omkringboende (ændret vilkår).

- 3.2.56. Intern transport skal foregå ad Fjelstrup Landevej og Møllegårde.
- 3.2.57. Transport med gylle skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 3.2.58. Ved transport af flydende husdyrgødning på offentlig vej skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Hvis der forekommer spild, skal spild af husdyrgødning eller andet på offentlige veje rengøres samme dag.
- 3.2.59. Eventuelt spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift fjernes umiddelbart.

Støj

- 3.2.60. Bidraget fra virksomheden til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må ved opholdsarealer ved beboelse i det åbne land ikke overstige følgende værdier:

	Tidsrum	Midlingstid	Støjgrænse
mandag til fredag	kl. 07.00 – 18.00	8 timer	55 dB(A)
lørdag	kl. 07.00 – 14.00	7 timer	55 dB(A)
lørdag	kl. 14.00 – 18.00	4 timer	45 dB(A)
søn- og helligdage	kl. 07.00 – 18.00	8 timer	45 dB(A)
alle dage	kl. 18.00 – 22.00	1 time	45 dB(A)
alle dage	kl. 22.00 – 07.00	0,5 time	40 dB(A)
Maksimal værdi	Kl. 22.00 – 07.00	-	55 dB(A)

Ved bidraget fra virksomheden (staldene og gyllebeholdere) menes den samlede støjbelastning fra husdyrbruget.

- 3.2.61. Målinger eller beregninger til kontrol af, at vilkår 3.2.67 er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt (ændret vilkår).

Støv

- 3.2.62. Landbrugsdriften må uden for ejendommens areal ikke give anledning til støvgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes til at være væsentlige.

Lys

- 3.2.63. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.
- 3.2.64. Belysning i stalde skal være slukket mellem kl. 23 og kl. 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden.
- 3.2.65. Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke medføre lysgener for omkringboende, der af tilsynsmyndigheden anses for at være væsentlige.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

- 3.2.66. Foderblandinger til alle dyregrupper skal være tilsat fytase, og det gennemsnitlige fosforindhold i foderet for den enkelte dyregruppe med undtagelse af avlsdyr må ikke overstige BREF-notens samlede indhold af fosfor pr. foderenhed for den tilhørende dyregruppe, jf. tabel i afsnit 8 i miljøgodkendelsen fra 23. marts 2010 (ændret vilkår).

- 3.2.67. Landbruget skal under tilsynet redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.
- Ophør af husdyrbruget
- 3.2.68. Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.
- 3.2.69. Ved ophør af husdyrbruget skal der foretages en oprydning, som kan accepteres af Haderslev kommune, herunder tømning af foderlade, gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. rengøring af staldanlæg, bortskaffelse af kemikalier og sprøjtemidler til godkendt modtager m.v.
- 3.2.70. Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
- 3.2.71. Alle olietanke tømmes.
- 3.2.72. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.
- Egenkontrol og dokumentation
- 3.2.73. Oplysningerne fra egenkontrollen skal opbevares samlet, være opstillet overskueligt, hele tiden være opdateret og være let tilgængelig for tilsynsmyndigheden.
- 3.2.74. Oplysningerne skal fremvises for miljømyndigheden på forlangende og dokumentationen skal gemmes i minimum 5 år.
- 3.2.75. Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens ydelses-/produktionsniveauer er overholdt skal opbevares: Ydelseskontroller / Effektivitetskontroller / slagterifregninger / andre kvitteringer for afsatte dyr.
- 3.2.76. Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.
- 3.2.77. Følgende skal registreres i driftsjournal, der skal opbevares på bedriften:
- Hvornår der er foretaget fluebekæmpelse, med hvad og hvordan (vilkår nr. 3.2.58),
  - Hvornår, der har været udført autoriseret kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylletransport, samt de fejl og mangler, der måtte være konstateret og udbedret (vilkår nr. 3.2.39).
  - Hvornår der er foretaget aflæsning af elforbrug / vandforbrug samt aflæsningsværdier og hvad evt. der er foretaget for at reducere forbruget (vilkår nr. 3.2.21, 3.2.48 og 3.2.50).
  - Hvornår der er foretaget kontrol og justering af gyllekøleanlægget, og hvad der er eventuelt er udført af vedligehold (vilkår nr. 3.2.53).
  - Om og hvornår der har været driftsstop af gyllekøleanlægget, hvor længe, og hvorfor samt hvad der evt. er foretaget for at rette fejl og mangler (vilkår nr. 3.2.52).

- 3.2.78. Der skal kunne fremvises kvitteringer over bortskaffet farligt affald. Af kvitteringerne skal der fremgå affaldstyper og mængder, benyttet affaldstransportør og modtageranlæg.
- 3.2.79. Virksomheden skal løbende registrere afhentede døde dyr til destruktionsanstalt.
- 3.2.80. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året sammen med eventuelle ansatte. Beredskabsplanen skal forsynes med dato og år for revision.
- 3.2.81. Der skal gemmes dokumentation for energiforbrug, dieselolie, vand på ejendommen f.eks. i form af faktura fra elselskab.
- 3.2.82. Muligheder for energibesparelser skal kontrolleres, hvilket kan ske på siden lr.dk/energisperekataloget eller anden udbyder af energibesparelser. Der skal ved tilsyn fremlægges, hvilke tiltag der er blevet valgt.

4 Vilkår der ændres eller annulleres

4.1. Vilkår der annulleres i § 12 miljøgodkendelse fra den 23. marts 2010

Haderslev Kommune har gennemgået vilkårene i § 12 miljøgodkendelsen fra den 23. marts 2010 og vurderet, at følgende vilkår ikke længere er relevante for Møllegårdsvej 9, 6100 Haderslev. På den baggrund annulleres nedenstående vilkår:

- 4.1.1. Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 4 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion (vilkår 2).
- 4.1.2. Bedriften skal underrette Haderslev Kommune, når besætningen/produktionen er nået op på 371,03 DE (svarende til 920 søer, 5.500 smågrise (7,3 – 32 kg) og 4.750 polte/slagtesvin (32 - 106 kg) (vilkår 3).
- 4.1.3. Såfremt besætningen/produktionen ikke er nået op på 371,03 DE senest 4 år efter godkendelsens meddelelse, skal Haderslev Kommune underrettes om besætningens/produktionens størrelse på dette tidspunkt (vilkår 4).
- 4.1.4. Den nye bygning 1.1.2 (ny farestald), skal have en grundplan på ca. 22,6 x 59,2 meter, og må højst være 6,5 meter fra terræn til tagryg. Bygningerne skal placeres som vist i bilag 2 (vilkår 6).
- 4.1.5. Den nye bygning 1.1.3 (ny drægtighedsstald), skal have en grundplan på ca. 29,6 x 70,9 meter og må højst være 7,5 meter fra terræn til tagryg (vilkår 7).
- 4.1.6. De nye bygninger skal etableres med facader og tag i afdæmpede farver og i tilsvarende farver og materialer som det eksisterende. Der må ikke anvendes reflekterende tagmaterialer (vilkår 8).
- 4.1.7. Ovenstående svarer til i alt 371,03 DE beregnet i henhold til bekendtgørelse om Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (bkg. nr. 717 af 2. juli 2009) (vilkår 11).
- 4.1.8. Det er en forudsætning for opførelse de to nye stalde (staldafsnit 1.1.2 og 1.1.3), at der opnås en særskilt udledningstilladelse (vilkår 25).
- 4.1.9. Der skal før næste gennemgribende reovering af inventaret i staldafsnit 1.1.4 (bygning 1.1.1), dog senest 1. januar 2015 eller i forbindelse med revurdering af miljøgodkendelsen, fremsendes en redegørelse for at staldene er indrettet efter gældende principper for bedste tilgængelige staldsystem. Redegørelsen skal sendes til Haderslev Kommune og godkendes af kommunen inden reoveringen (vilkår 75).
- 4.1.10. Der skal før næste gennemgribende reovering af inventaret i staldafsnit 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8 og 1.1.9, dog senest 1. januar 2020 eller i forbindelse med revurdering af miljøgodkendelsen, fremsendes en redegørelse for at staldene er indrettet efter gældende principper for bedste tilgængelige staldsystem.

Redegørelsen skal sendes til Haderslev Kommune og godkendes af kommunen inden renoveringen (vilkår 76).

- 4.1.11. Der skal før næste gennemgribende renovering af inventaret i staldafsnit 1.1.1, dog senest 1. januar 2025 eller i forbindelse med revurdering af miljøgodkendelsen, fremsendes en redegørelse for at staldene er indrettet efter gældende principper for bedste tilgængelige staldsystem. Redegørelsen skal sendes til Haderslev Kommune og godkendes af kommunen inden renoveringen (vilkår 77).

Vilkår 75, 76 og 77 annulleres på baggrund af nedenstående vurdering.

Figur 1 viser oversigt over stalde i miljøgodkendelse af Møllegårde 9, 6100 Haderslev fra den 23. marts 2010. Figur 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8 viser billeder fra staldafsnit 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8 og 1.1.9. Derudover er staldafsnit 1.1.1 indrettet til farestier med delvis spaltegulv.

I "Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug" bilag 3 står følgende:

For dyretyper og staldsystemer, der fremgår af tabel 1, men som ikke fremgår af tabel 5, fastsættes BAT-kravet for eksisterende stalde ud fra emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem i tabel 1.

Alle staldsystemer på figur 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8 samt farestald i stald 1.1.1 fremgår af tabel 1, men ikke af tabel 5. På den baggrund vurderer Haderslev Kommune, at staldene på figur 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8 samt farestalde i stald 1.1.1 lever op til BAT.

Figur 1. Oversigt over stalde.

Figur 2. Stald 1.1.4.

Figur 3. Stald 1.1.5.

Figur 4. Stald 1.1.6.

Figur 5. Stald 1.1.6.

Figur 6. Stald 1.1.7.

Figur 7. Stald 1.1.8.

Figur 8. Stald 1.1.9.

- 4.1.12. Til dokumentation for, at vilkår vedr. sædskifter / efterafgrøder / kvælstofkvote er overholdt skal opbevares gødningsregnskaber og ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen m.v. (vilkår 87).

- 4.2. Vilkår der ændres i § 12 miljøgodkendelse fra den 23. marts 2010

Haderslev Kommune har gennemgået vilkårene i § 12 miljøgodkendelsen fra den 23. marts 2010 og vurderet, at følgende vilkår skal ændres, da en del af vilkåret ikke mere er relevant.

- 4.2.1. Ansøger skal etablere og vedligeholde et 1 rk. levende hegn med hvidtjørn, således at der dannes et sammenhængende hegn øst for ejendommen langs med Møllegde og op ad Havsagergyde, idet huller i det eksisterende hegn skal fyldes ud med nye planter af hvidtjørn. Ansøger skal vedligeholde hele hegnet langs med Møllegde og Havsagervej. Hvis der ønskes et andet valg af planter, skal valget af planter godkendes af Haderslev Kommune. Placeringen af hegnet fremgår af bilag 15.

Beplantningen skal foretages i førstkommande plantesæson efter at miljøgodkendelsen er givet.

ændres til

Læhegn, der eksisterede i 2021 rundt om Møllegde 9, 6100 Haderslev, skal vedligeholdes og må ikke fjernes.

- 4.2.2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som ansøgt og beskrevet i tabel over staldbygninger og husdyrhold i redegørelsen ovenfor (vilkår 10).

ændres til

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som ansøgt og beskrevet i tabel på side 15 i § 12 miljøgodkendelse meddelt den 23. marts. 2010.

- 4.2.3. Den samlede produktion må ikke overstige 371,03 DE på årsplan. Det tillades dog at fordelingen mellem søer, smågrise og avlsdyr varierer inden for de maksimale 371,03 DE, ud fra afvigelse af vægtintervallet for polte/slagtesvin med en afgangsvægt mellem 80 og 120 kg (vilkår 12).

ændres til

Den samlede produktion må ikke overstige 355,66 DE på årsplan. Det tillades dog, at fordelingen mellem søer, smågrise og avlsdyr varierer inden for de maksimale 355,66 DE, ud fra afvigelse af vægtintervallet for polte/slagtesvin med en afgangsvægt mellem 80 og 120 kg. Det tilladte er fleksibelt, så det afspejler den efterspørgsel, der er på avlsdyr. Flexibiliteten er underlagt dyrevelfærdsreglerne.

- 4.2.4. Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, jf. vilkår nr. 12. Der må på intet tidspunkt være et dyrehold på ejendommen, der er større end 371,03 DE. De generelle krav til lugtgenekriterie, ammoniakfordampning og næringssaltudvaskning skal overholdes. Tilsynsmyndigheden kan forlange dokumentation herfor (vilkår 13).

ændres til

Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, jf. vilkår nr. 3.2.11. Der må på intet tidspunkt være et dyrehold på ejendommen, der er større end 355,66 DE. De generelle krav til lugtgenekriterie, ammoniakfordampning og næringssaltudvaskning skal overholdes. Tilsynsmyndigheden kan forlange dokumentation herfor.

- 4.2.5. Ved etablering af de nye ventilationsanlæg i bygning nr. 1.1.2 og 1.1.3 skal det sikres, at afkastet sker lodret gennem skorsten uden afdækning. Afksthøjden skal være mindst 1 m over tagflade (vilkår 16).

ændres til

Ved etablering af de nye ventilationsanlæg i farestald 2 og drægtighedsstald på figur 2 skal det sikres, at afkastet sker lodret gennem skorsten uden afdækning. Afksthøjden skal være mindst 1 m over tagflade.

- 4.2.6. Ventilationssystemet i smågrisestalden (staldafsnit 1.1.4) skal rengøres og efterses inden der sættes et nyt hold dyr ind (vilkår 18).

ændres til

Ventilationssystemet i stald, der er vist som "Fravænning 7-30 kg" på figur 2, skal rengøres og efterses inden der sættes et nyt hold dyr ind.

- 4.2.7. Ventilationssystemet i alle stalde skal rengøres og efterses mindst hver 6. mdr. Dog efter hvert hold slagtesvin/polte skal vaskes ventilatoren i staldafsnittene. Dette svarer til vask hver 20 uge (vilkår 19).

ændres til

Ventilationssystemet i alle stalde skal rengøres og efterses mindst hver 6. mdr.

- 4.2.8. Staldanlæggenes (bygning nr. 1.1.2, nr. 1.1.3 og nr. 1.1.8) gyllekanaler, i alt 1.953 m², skal være forsynet med gyllekølingsanlæg, idet der skal i gennemsnit over året køles med mindst 28 W/m² i den faktiske driftstid (varmepumpen). Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på minimum 54,7 kW (vilkår 48).

ændres til

Staldanlæggenes gyllekanaler i bygning "Drægtighedsstald, Farestald 2 og Poltestald +100 kg" på figur 2, i alt 1.953 m², skal være forsynet med gyllekølingsanlæg, hvor der i gennemsnit skal køles med mindst 28 W/m² i den faktiske driftstid (varmepumpen). Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på minimum 54,7 kW.

- 4.2.9. Der skal anvendes overbrusningsanlæg (eller højtryksanlæg hvor staldluften tilføres forstøvet vand) i samtlige svinestalde med undtagelse af farestaldene og smågrisestalden (bygning 1.1.1, 1.1.2 og 1.1.4) (vilkår 56).

ændres til

Der skal anvendes overbrusningsanlæg (eller højtryksanlæg hvor staldluften tilføres forstøvet vand) i samtlige svinestalde med undtagelse af farestaldene og smågrisestalden (Farestald 1 og 2 samt "Fravænning 7-30 kg" på figur 2).

- 4.2.10. Såfremt det anslåede årlige antal transporter i forbindelse med projektet, der fremgår af tabel i afsnit 6.4, overstiges med mere end 10 %, skal kommunen kontaktes og vurdere, om det medfører væsentlige gener for de omkringboende (vilkår 63).

ændres til

Såfremt det anslåede årlige antal transporter i forbindelse med projektet, der fremgår af tabel i afsnit 6.4 i miljøgodkendelsen fra 23. marts 2010, overstiges med mere end 10 %, skal kommunen kontaktes og vurdere, om det medfører væsentlige gener for de omkringboende.

- 4.2.11. Målinger eller beregninger til kontrol af at vilkår 68 er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt (vilkår 69).

ændres til

Målinger eller beregninger til kontrol af at vilkår 3.2.67 er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt.

- 4.2.12. Foderblandinger til alle dyregrupper skal være tilsat fytase, og det gennemsnitlige fosforindhold i foderet for den enkelte dyregruppe med undtagelse af avlsdyr må ikke overstige BREF-notens samlede indhold af fosfor pr. foderenhed for den tilhørende dyregruppe, jf. tabel i afsnit 8 (vilkår 74).

ændres til

Foderblandinger til alle dyregrupper skal være tilsat fytase, og det gennemsnitlige fosforindhold i foderet for den enkelte dyregruppe med undtagelse af avlsdyr må ikke overstige BREF-notens samlede indhold af fosfor pr. foderenhed for den tilhørende dyregruppe, jf. tabel i afsnit 8 i miljøgodkendelsen fra 23. marts 2010.

- 4.2.13. Følgende skal registreres i driftsjournal, der skal opbevares på bedriften:

- Hvornår der er foretaget fluebekæmpelse, med hvad og hvordan (vilkår nr. 59),
- Hvornår der har været udført autoriseret kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylletransport, samt de fejl og mangler, der måtte være konstateret og udbedret (vilkår nr. 40).
- Hvornår der er foretaget aflæsning af elforbrug / vandforbrug samt aflæsningsværdier og hvad evt. der er foretaget for at reducere forbruget (vilkår nr. 22, 49 og 51).
- Hvornår der er foretaget kontrol og justering af gyllekøleanlægget, og hvad der er eventuelt er udført af vedligehold (vilkår nr. 54).
- Om og hvornår der har været driftsstop af gyllekøleanlægget, hvor længe, og hvorfor samt hvad der evt. er foretaget for at rette fejl og mangler (vilkår nr. 53), (vilkår 89).

ændres til

Følgende skal registreres i driftsjournal, der skal opbevares på bedriften:

- Hvornår der er foretaget fluebekæmpelse, med hvad og hvordan (vilkår nr. 3.2.58),
- Hvornår, der har været udført autoriseret kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylletransport, samt de fejl og mangler, der måtte være konstateret og udbedret (vilkår nr. 3.2.39).
- Hvornår der er foretaget aflæsning af elforbrug / vandforbrug samt aflæsningsværdier og hvad evt. der er foretaget for at reducere forbruget (vilkår nr. 3.2.21, 3.2.48 og 3.2.50).
- Hvornår der er foretaget kontrol og justering af gyllekøleanlægget, og hvad der er eventuelt er udført af vedligehold (vilkår nr. 3.2.53).
- Om og hvornår der har været driftsstop af gyllekøleanlægget, hvor længe, og hvorfor samt hvad der evt. er foretaget for at rette fejl og mangler (vilkår nr. 3.2.52).

5 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

5.1. Dyreholdets størrelse

Husdyrbruget har tilladelse til en produktion på 920 årssøer, 5.500 smågrise (7,3-32 kg) og 4.750 polte/slagtesvin (32-106 kg). Det svarer til 355,66 DE

5.2. Stalde og anlæg

Figur 9 viser en oversigt over bygningerne på Møllegårdsvej 9, 6100 Haderslev. Siden 2010 er der ikke etableret nye bygninger.

Figur 9. Oversigt over bygninger.

5.3. Kategori 1- og 2-natur

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, som er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Haderslev Kommune har beregnet ammoniak-depositionen på nærmeste kategori 1- og 2-natur.

Figur 10. Placering af produktionsarealer.

Møllegården 9, 6100 Haderslev oplyser, at der er følgende produktionsarealer i staldene. Navne på stalde henviser til figur 10.

Løbestald 1

Fuldspalter. Løsgående søer: 7 m²

Denne kategori findes ikke i husdyrgodkendelse.dk, derfor er arealet indsat i husdyrgodkendelse.dk som "Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv", da det er den kategori, som kommer nærmest på løsgående søer på fuldspalter.

Søer, golde og drægtige, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv: 76 bokse á 0,7 m x 2,4 m = 128 m²

Løbestald 2

Fuldspalter. Løsgående søer: 12 m²

Denne kategori findes ikke i husdyrgodkendelse.dk, derfor er arealet indsat i husdyrgodkendelse.dk som "Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv", da det er den kategori, som kommer nærmest på løsgående søer på fuldspalter.

Søer, golde og drægtige, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv: 171 bokse á 0,7 m x 2,4 m = 287 m²

Aflastning

Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv:	144 m ²
Søer, golde og drægtige, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv: 22 bokse á 0,7 m x 2,4 m =	37 m ²
Drægtighedsstald	
Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv:	1.428 m ²
Fuldspalter. Løsgående søer:	73 m ²
Denne kategori findes ikke i husdyrgodkendelse.dk, derfor er arealet indsat i husdyrgodkendelse.dk som "Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv", da det er den kategori, som kommer nærmest på løsgående søer på fuldspalter.	
Farestald 1	
Søer, diegivende, Kassestier, delvis spaltegulv	672 m ²
Farestald 2	
Søer, diegivende, Kassestier, delvis spaltegulv	714 m ²
Fravænning 7-30 kg	
Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	220 m ²
Afprøvning 30-120 kg	
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1.010 m ²
Restriktiv +100 kg	
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	197 m ²
Poltestald +100 kg	
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	352 m ²
Gyltestald	
Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv:	75 m ²

I henhold til vilkår 3.2.47 gyllekøles der med 28 W/m² i "Drægtighedsstald, Farestald 2 og Poltestald +100 kg" på figur 2. I drægtighedsstalden er der skraber under spalterne. I Farestald 2 og Poltestald +100 kg er der træk og slip. Gyllekøling i drægtighedsstalden reducerer ammoniakfordampningen med $1,66 \times 28 - 0,02 \times 28 \times 28 \% = 30,8 \%$. Gyllekøling i Farestald 2 og Poltestald +100 kg reducerer ammoniakfordampningen med $0,85 \times 28 - 0,004 \times 28 \times 28 \% = 20,6 \%$.

Med disse forudsætninger er der beregnet en ammoniakemission fra Møllegårdsvej 9, 6100 Haderslev på 6.062,4 kg ammoniak pr. år. Se tabel 1.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i			
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5482,2	580,2	6062,4

Tabel 1: Samlet ammoniakemission.

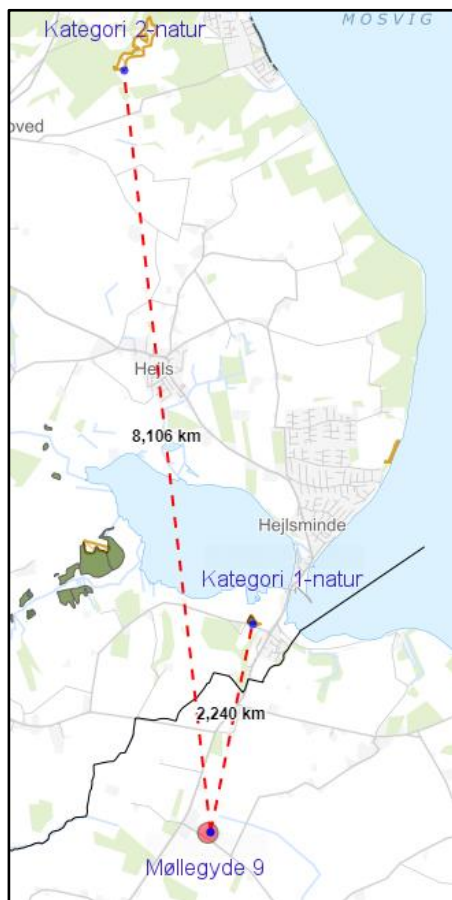
Kategori 1-natur

Anlægget ligger 2,4 km fra det nærmeste kategori 1-natur (se figur 11). Haderslev Kommune har i husdyrgodkendelse.dk (Skema 232.372) beregnet, at husdyrbruget påvirker det nærmeste kategori 1-natur med 0,1 kg N/ha/år.

Kategori 2-natur

Anlægget ligger 8,1 km fra det nærmeste kategori 2-natur (se figur 11). Haderslev Kommune har foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen til kategori 2-naturområde er på 0,0 kg N/ha/år.

Haderslev Kommune vurderer, at ammoniakfordampning fra husdyrbruget ikke vil påvirke kategori 1- og 2-natur væsentlig, og at kravet til totaldeposition er overholdt.

Figur 11. Afstand fra Møllegårdsvej 9, 6100 Haderslev til nærmeste kategori 1- og 2-natur.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, der mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og der samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Jævnfør Husdyrbrugslovens § 27 stk. 2² skal kommunen sikre, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I Haderslev Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- BREF-dokumentet (EU-kommissionens referencedokument for BAT vedrørende intensivt hold af svin og fjerkræ).
- Miljøstyrelsens Teknologiliste.
- Miljøstyrelsens Teknologiblade.
- Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

I Haderslev Kommunes BAT-vurdering indgår disse hovedpunkter:

- Ammoniak.
- Management.
- Fodringsstrategi.
- Forbrug af vand og energi.
- Opbevaring af husdyrgødning.

5.4. BAT - Ammoniak

Haderslev Kommune har i husdyrgodkendelse.dk beregnet BAT-krav for Møllegde 9, 6100 Haderslev (se tabel 2). Den viser, at BAT-kravet er overholdt. Eksisterende stalde og gylletanke på Møllegde 9, 6100 Haderslev er godkendt som BAT i miljøgodkendelse fra 2010.

På baggrund af ovenstående vurderer Haderslev Kommune, at Møllegde 9, 6100 Haderslev lever op til BAT med hensyn til ammoniak, og at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til ammoniak.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5482	580	6062
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5482	580	6062
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 2: BAT og ammoniakfordampning

5.5. BAT – Management

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknik (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand, energiforbrug og foder, affaldsdannelse, anvendelse af handelsgødning og husdyrgødning samt udarbejdelse af gødningsplaner.

Møllegde 9, 6100 Haderslev oplyser følgende med hensyn til management:

På ejendommen instrueres medarbejderne. Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab. Vand- og energiforbruget opgøres årligt i regnskabet. Affald sorteres.

Haderslev Kommune vurderer, at Møllegde 9, 6100 Haderslev lever op til BAT med hensyn til management, og at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til management.

5.6. BAT – Fodringsstrategi

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknik (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT mht. foder: Anvendelse af foderplaner tilpasset dyrenes behov, foderanalyser samt mineralblandinger med lavt fosforindhold.

Møllegde 9, 6100 Haderslev oplyser følgende med hensyn til fodringsstrategi:

- Der anvendes foderplaner tilpasset dyrenes behov.
- Der anvendes hjemmeblandet foder.
- Foderet er tilsat fytase.
- Foderstoffirmaet tager løbende analyser af de blandinger, der sælges til Møllegde 9, 6100 Haderslev.

Haderslev Kommune vurderer, at Møllegde 9, 6100 Haderslev lever op til BAT med hensyn til fodringsstrategi, og at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til fodringsstrategi.

5.7. BAT - Energiforbrug

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknik (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Lavenergibelysning, naturlig ventilation, eftersyn og rengøring af ventilatorer samt temperatursyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

Møllegde 9, 6100 Haderslev oplyser følgende med hensyn til energiforbrug:

- Der anvendes lysstofrør. Der skiftes til LED-lys ved næste renovering.
- Ventilationen reguleres efter temperatur og rengøres jævnligt således, at der ikke ventileres mere, end der er behov for.
- Der er daglig opsyn med, at ventilationen kører, som den skal.

Haderslev Kommune vurderer, at Møllegde 9, 6100 Haderslev lever op til BAT med hensyn til energiforbrug, og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår til energiforbrug.

5.8. BAT – Vandforbrug

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknik (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Iblødsætning af staldene inden vask, vask med højtryksrensere, brug af drikkestrup til opsamling af vandspild samt daglig inspektion og reparation af eventuelle lækager.

Møllegde 9, 6100 Haderslev oplyser følgende med hensyn til vandforbrug:

- Staldene sættes i blød før vask.
- Staldene vaskes med højtryksrensere.
- Der er daglig inspektion af drikkevandssystemet.
- Eventuelle lækager tætnes hurtigst muligt.

Haderslev Kommune vurderer, at Møllegde 9, 6100 Haderslev lever op til BAT med hensyn til vandforbrug, og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår til energiforbrug.

5.9. BAT – Opbevaring af husdyrgødning

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT:

- at tilpasse gødningsmængden arealets størrelse og afgrødernes behov,
- at udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og optag af næringsstoffer forekommer,
- at undgå at sprede gødningen, når markerne er mættet med vand, er oversvømmet, frosne eller dækket af sne,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb,
- at sprede gødning, så lugtgener mindskes,
- at opbevare gyllen i stabile beholdere, der er overdækket eller har flydelag.

Samtlige ovenstående punkter er implementeret i dansk lov.

Haderslev Kommune vurderer, at Møllegde 9, 6100 Haderslev lever op til BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår til opbevaring af husdyrgødning.

5.10. Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever husdyrbruget op til Haderslev Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Haderslev Kommune vurderer på den baggrund, at husdyrbruget i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven³ har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

5.11. Lugt

I henhold til § 39 stk. 2 i "Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug" skal kommunen vurdere om husdyrbruget giver anledning til væsentlige lugtgener. I § 39 stk. 2 står følgende:

Stk. 2. Ved revurdering af IE-husdyrbrug efter stk. 1 skal kommunalbestyrelsen beregne, om geneniveauerne for lugt i §§ 31-32, jf. bilag 3, pkt. B, overholdes. Overholder IE-husdyrbruget ikke geneniveauerne i §§ 31-32, skal kommunalbestyrelsen beregne, om IE-husdyrbruget overholder betingelserne i § 33, stk. 1. Såfremt IE-husdyrbruget efter denne beregning ikke overholder betingelserne for fravigelse af geneniveauerne i § 31, skal

---

³ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. [Lbk. nr. 520 af 01/05/2019](#)

kommunalbestyrelsen ved inddragelse af proportionalitetshensyn vurdere, om der er grundlag for at fastsætte vilkår om anvendelse af relevante BAT-teknologier på Miljøstyrelsens Teknologiliste.

Lugtberegning i forhold til produktionsarealet viser at genekriterie ikke er overholdt, men at husdyrbruget overholder betingelserne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 33 stk. 1.

På baggrund af ovenstående vurderer Haderslev Kommune, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår til lugt.

Samlet resultat af lugtberegning 						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Møllegde 6	0	NY	279,4	279,4	260,9	Nej
 Æ Skovbryn 31	0	NY	605,5	605,5	1914,5	Ja
 Stubbom, Aller	0	NY	799,1	799,1	1898,7	Ja

Tabel 3. Lugtberegning i forhold til produktionsareal.

5.12. § 35, Nr. 1-7 i bekendtgørelsen

Ved revurdering skal det sikres, at kravene i § 35 overholdes. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet nedenfor.

1) Der ud over iagttagelse af kravet i § 25 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I henhold til beskrivelsen i afsnit 5.4 til 5.10 vurderer Haderslev Kommune, at Møllegde 9, 6100 Haderslev har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

2) Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.

I henhold til beskrivelsen i afsnit 5.6 til 5.8 vurderer Haderslev Kommune, at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.

3) Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.

Møllegde 9, 6100 Haderslev oplyser, at de løbende udnytter mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer.

På baggrund af ovenstående vurderer Haderslev Kommune, at Møllegde 9, 6100 Haderslev har udnyttet muligheden for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer.

4) Produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt.

Møllegde 9, 6100 Haderslev oplyser følgende:

- Besætningen er en avlsbesætning, hvor der hele tiden laves avlsstatistikker. Der er meget kontrol med produktionen.
- Staldene er sektioneret.
- Der deltages i kurser og ERFA-gruppe.

Haderslev Kommune vurderer, at Møllegde 9, 6100 Haderslev har optimeret produktionsprocesserne, i det omfang det er muligt.

5) Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages.

I § 6 b i lov om miljøbeskyttelse står følgende:

Udarbejdelse af politikker og udstedelse af regler om affaldsforebyggelse og -håndtering skal, jf. dog stk. 2, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) *Affaldsforebyggelse.*
- 2) *Forberedelse med henblik på genbrug.*
- 3) *Genanvendelse.*
- 4) *Anden nyttiggørelse.*
- 5) *Bortskaffelse.*

Sammen med Møllegde 9, 6100 Haderslev har Haderslev Kommune gennemgået affaldshierarkiet. Møllegde 9, 6100 Haderslev oplyser, at de følger affaldshierarkiet.

Haderslev Kommune vurderer, at Møllegde 9, 6100 Haderslev har iagttaget affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse⁴.

6) Der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

Møllegde 9, 6100 Haderslev oplyser, at de renser staldene på følgende måde:

Når de forskellige staldafsnit er tømt, bliver de vasket med højtryksrensere. Derefter udtørres staldene og desinficeres.

Haderslev Kommune vurderer, at Møllegde 9, 6100 Haderslev i det omfang forurening ikke kan undgås, har anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

7) Der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Se vilkår 3.2.37 og 3.2.38.

Når vilkår 3.2.37 og 3.2.38 er overholdt, vurderer Haderslev Kommune, at Møllegde 9, 6100 Haderslev har truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

5.13. Vilkår, der skal være i revurderingen

I henhold til § 36, stk. 1, nr. 9-13 i bekendtgørelsen skal revurderingen indeholde vilkår om følgende:

1) Tilrettelæggelse af husdyrbruget og driften heraf, så vandforbruget minimeres mest muligt.

Der indsættes følgende vilkår:

Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således, at vandforbrug og vandspild minimeres.

2) Grænseværdier, tekniske foranstaltninger eller tilsvarende parametre.

Se vilkår 3.2.11.

3) Regelmæssig vedligeholdelse og overvågning af de foranstaltninger, der træffes for at forebygge og begrænse emissionerne fra husdyrbruget.

Se vilkår 3.2.13, 3.2.18, 3.2.22, 3.2.29 og 3.2.53.

4) Hvordan der ved ophør af driften skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Se vilkår 3.2.68 og 3.2.69.

5) Begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget.

---

⁴ Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse. [Lbk.nr. 1218 af 25/11/2019](#)

Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger³.

Haderslev Kommune indsætter følgende vilkår:

Bedriften skal begrænse anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger².

6 Høringer

6.1. Offentlig annoncering om revurdering af IE-husdyrbrug

Husdyrbruget beliggende på Møllegårdsvej 9, 6100 Haderslev er offentliggjort på Haderslev kommunes høringsportal i perioden på 14 dage fra den 9. november 2021 til den 23. november 2021.

Der er i forbindelse med høringen ikke indkommet bemærkninger.

6.2. Nabo- og partshøring/udkast til de interesserede

Enhver, der har anmodet om orientering vedrørende udkastet, skal have udkastet til revurderingen tilsendt.

Da der ikke sker væsentlige ændringer på husdyrbruget, har Haderslev Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at sende udkastet i nabo- og partshøring.

6.3. Annoncering af afgørelse om revurdering

Afgørelsen er offentliggjort på den Digitale Miljø Administrations Portal (DMA) den 17. juni 2022

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Avlscenter Eskegård, Møllegårdsvej 9, 6100 Haderslev, jorgen@eskegaard.dk
- Avlscenter Eskegård A/S. E-boks til cvr nr. 37832847
- Konsulent Birgitte Madsen, SLF, bm@slf.dk

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dnhaderslev-sager@dn.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3.sal, 1208 København K.
e-mail: info@rgo.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

• Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V

e-mail: ae@ae.dk

• Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.

e-mail: fbr@fbr.dk

• Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens

e-mail: Bent.Karlsson1@outlook.dk

• Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive

e-mail: mri@fleggaard.dk

• Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten

e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk

• Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev

e-mail: haderslev@dof.dk

7 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76³.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du kan også bruge www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune, som har truffet afgørelsen.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune.

Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 15. juli 2022.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune i klageportalen.

Haderslev Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1³ fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter Kommunen straks ansøger herom.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 91 i husdyrbrugloven³, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Henvendelse til Ankestyrelsen

Du kan rette henvendelse til [Ankestyrelsen](#), hvis du ønsker kommunes sagsbehandling vurderet. Ankestyrelsens adresse er 7998 Statsservice. [Ankestyrelsens tilsyn er beskrevet i § 47 i kommunestyrelsesloven](#).

Hvis der er spørgsmål til afgørelsen, er du velkommen til at kontakte mig.